

Pohjois-Suomen laboratoriokeskuksen liikelaitoskuntayhtymä NordLabin tilinpäätös 2022

KPHVAHAL 20.03.2023 § 70
997/00.02.00/2023

Valmistelija talousjohtaja Helinä Saarela

Vuosi 2022 oli Pohjois-Suomen laboratoriokeskuksen liikelaitoskuntayhtymä NordLabin viimeinen toimintavuosi. Uusi hyvinvointialuelainsäädäntö ei mahdollistanut toiminnan jatkamista liikelaitoskuntayhtymämallilla, joten yhteistyörakenne oli tarpeen järjestää uudelleen. Uudeksi organisaatiomuodoksi valikoitui hyvinvointiyhtymä ja NordLab hyvinvointiyhtymä perustettiin Kainuun, Keski-Pohjanmaan, Lapin ja Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueiden välisellä perussopimuksella syyskuussa.

Liikelaitoskuntayhtymä ei purkautunut automaattisesti voimaanpanolain perusteella vaan se täytyi purkaa jäsenten päätöksillä. Pohjois-Suomen laboratoriokeskuksen liikelaitoskuntayhtymä NordLabin purkamisesta laadittiin purku- ja siirtosopimus, joka hyväksyttiin seuraavasti:

Kainuu

- shp:n hallitus 25.10.2022, shp:n valtuusto 9.11.2022
- hva:n hallitus 24.10.2022, hva:n valtuusto 21.11.2022

Keski-Pohjanmaa

- shp:n hallitus 17.10.2022, shp:n valtuusto 7.11.2022
- hva:n hallitus 31.10.2022, hva:n valtuusto 14.11.2022

Lappi

- shp:n hallitus 24.10.2022, shp:n valtuusto 11.11.2022
- hva:n hallitus 9.11.2022, hva:n valtuusto 21.11.2022

Länsi-Pohja

- shp:n hallitus 25.10.2022, shp:n valtuusto 8.11.2022

Pohjois-Pohjanmaa

- shp:n hallitus 31.10.2022, shp:n valtuusto 16.11.2022
- hva:n hallitus 3.11.2022, hva:n valtuusto 21.11.2022

Kuntayhtymän purkautumisajaksi päätettiin 31.12.2022 klo 23.59. Toiminnan (ml. omaisuuden, sitoumusten ja henkilöstön) siirto hyvinvointialueille toteutui 1.1.2023 klo 00.00 ja jatkosiirto hyvinvointiyhtymään klo 00.01.

Tilinpäätöksen hyväksymisessä noudatetaan voimaanpanolain 41 §, jonka mukaan tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapauden myöntämisestä päättävät hyvinvointialueiden aluevaltuustot. Purkusopimuksen mukaisesti liikelaitoskuntayhtymän johtokunta on laatinut tilinpäätöksen ja loppuselvityksen hyvinvointialueille.

Liikelaitoskuntayhtymän tilinpäätös

Vuoden 2022 tulos ennen varauksia on 6,3 miljoonaa euroa alijäämäinen.

Vuoden 2022 talousarvio suunniteltiin yhtymäkokouksen linjauksen mukaisesti alijäämäiseksi, jotta saatiin taseessa olevaa edellisten tilikausien ylijäämää purettua suunnitelmallisesti (alkuperäinen ta -1,4 M€, muutettu ta -4,1 M€). Tämän johdosta hintoja ei tarvinnut korottaa kustannusten nousua vastaavasti. Hinnoitteluun ei kokonaisuutena tehty korotusta, mutta hinnaston sisällä parannettiin kustannusvastaavuutta laskemalla analytiikan hintoja ja nostamalla vastaavasti näytteenoton hintaa.

Kuntayhtymän vuoden 2022 liikevaihto (81,3 milj. euroa) ylitti talousarvion 0,8 %, mutta laski edellisestä vuodesta jopa 18 %. Asiakkaiden tilaamien laboratoriotutkimusten määrä pieneni vuoteen 2021 verrattuna. Laskimoverinäytteitä otettiin 1,23 miljoonaa, joka on 3 % edellisvuotta vähemmän. Tutkimuksia tehtiin vuoden aikana yhteensä 9,85 miljoonaa, joka puolestaan on jopa 5 % edellisvuotta vähemmän. Tähän vaikutti kansallisen koronatestausstrategian muutos sekä työtaistelutoimet ja henkilöstövaje, joiden takia asiakkaamme joutuivat supistamaan omaa toimintaansa.

Toimintamenot (88 milj. euroa) ylittivät talousarvion 2,6 %. Henkilöstömenot (33,8 milj. euroa) toteutuvat lähes suunnitellusti, ylittäen budjetin 0,5 prosentilla. Materiaalien ostot (28 milj. euroa) ylittivät talousarvion noin kolmella prosentilla (3,3 %). Suurin menoerä aineissa ja tarvikkeissa oli laboratoriotarvikkeet (21,4 milj. euroa), jotka pitivät sisällään mm. reagenssit ja käyttökorvausperiaatteella hankittujen analyysien laite-, käyttö- ja huoltokustannukset. Toinen merkittävä erä oli verivalmisteet (4,9 milj. euroa). Materiaalien osalta oli hinnankorotuksia jo talousarviovaiheessa huomioitu, mutta vuoden aikana tapahtui edelleen ennakoimattomia hintojen korotuksia.

Ulkopuoliset palvelujen ostot (20,5 milj. euroa) ylittivät talousarvion 6,4 prosentilla. Palvelujen ostoista suurin osa (7,1 milj. euroa) kului ict-palvelujen ostoihin ja budjetin ylitys aiheutui erityisesti niiden voimakkaasta kasvusta. Perusterveydenhuollon Esko-järjestelmän aikataulu edellytti NordLabin lisäpanostusta oman laboratoriotietojärjestelmän kehitykseen, jotta valmius saada rakennettua vaaditussa aikataulussa. Valmistautuminen hyvinvointialueuudistukseen aiheutti myös NordLabille merkittäviä kustannuksia vuodelle 2022. Myös logistiikan kustannukset kasvoivat odotettua voimakkaammin globaalien energiakustannusten kasvun myötä.

Talouden tunnusluvulla mitattuna kuntayhtymän taloudellinen tilanne heikkeni edelliseen vuoteen nähden mutta on edelleen kohtuullisen hyvä. Omavaraisuus oli tilikauden lopussa 47 % (2021 54 %). Ulkopuolista velkaa ei tilikauden lopussa ollut. Kassan riittävyyden päivämääräluku oli vuoden 2022 lopussa 54 päivää (vuoden 2021 tilinpäätöksessä 73 päivää).

Tilikauden lopullinen alijäämä on 6 075 685,67 euroa, jonka johtokunta esittää siirrettäväksi taseen tilikauden yli-/alijäämättilille. Siirron jälkeen oma pääoma on yhteensä 8,2 miljoonaa euroa. Tästä peruspääoman osuus on 4 miljoonaa euroa ja edellisten tilikausien ylijäämien osuus 4,2 miljoonaa euroa.

Loppuselvitys ja -tilitys

Liikelaitoskuntayhtymän perussopimuksen 24 §:n sekä purku- ja siirtosopimuksen perusteella johtokunta laatii loppuselvityksen liikelaitoskuntayhtymän purkautuessa. Loppuselvityksen hyväksyvät hyvinvointialueiden aluevaltuustot. Loppuselvityskertomuksessa selvitetään, miten liikelaitoskuntayhtymän purkaminen on suoritettu. Loppuselvityskertomuksessa kuvataan, miten liikelaitoskuntayhtymän varat, velat, sitoumukset ja vastuut on purku- ja siirtosopimuksen perusteella jaettu liikelaitoskuntayhtymän jäsenille tai siirretty suoraan perustetulle NordLab hyvinvointiyhtymälle (lopputilitys). Loppuselvityskertomus liitteineen on sisällytetty Tilinpäätösasiakirjaan.

Johtokunnan käsittely

Pohjois-Suomen laboratorokeskuksen liikelaitoskuntayhtymä NordLabin johtokunta on käsitellyt tilinpäätöksen kokouksessaan 23.2.2023 (§ 7).

Oheisaineistona Pohjois-Suomen laboratorikeskuksen liikelaitoskuntayhtymä NordLabin tilinpäätös 2022.

Aluehallituksessa asian esittelystä vastaa hyvinvointialuejohtajan esteellisyyden (johtokunnan jäsen) vuoksi johtajaylilääkäri.

Päätösesitys

Aluehallitus päättää esittää, että aluevaltuusto hyväksyy Pohjois-Suomen laboratorikeskuksen liikelaitoskuntayhtymän tilinpäätöksen 2022 ja siihen sisältyvän loppuselvitysraportin liitteen mukaisesti.

Päätös

Päätösesitys hyväksyttiin.

Merk. tied. talousjohtaja Helinä Saarela esitteli asian kokouksen alussa.